

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-392/15

European Dynamics Luxembourg SA a další proti Agentuře Evropské unie pro železnice

„Veřejné zakázky na služby – Nabídkové řízení – Poskytnutí externích služeb za účelem vývoje informačních systémů pro Agenturu Evropské unie pro železnice – Zařazení nabídky uchazeče – Odmítnutí nabídky uchazeče – Povinnost uvést odůvodnění – Neobvykle nízká nabídka“

Shrnutí – rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 4. července 2017

1. *Žaloba na neplatnost – Právní zájem na podání žaloby – Zájem, který se posuzuje ke dni podání žaloby – Žaloba neúspěšného uchazeče proti rozhodnutí veřejného zadavatele o zamítnutí jeho nabídky – Uplatnění nedostatečného odůvodnění – Poskytnutí odůvodnění rozhodnutí po podání žaloby, avšak před uplynutím lhůty k podání žaloby – Zachování právního zájmu na podání žaloby*

(Článek 263 SFEU)

2. *Žaloba na neplatnost – Právní zájem na podání žaloby – Fyzické nebo právnické osoby – Žaloba, která může žalobci přinést prospěch – Dopad opodstatněnosti výtek vznesených žalobcem – Neexistence*

(Článek 263 SFEU)

3. *Soudní řízení – Předložení nových žalobních důvodů v průběhu řízení – Podmínky – Žalobní důvod založený na skutečnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení*

(Jednací řád Tribunálu, čl. 84 odst. 1, čl. 85 odst. 2 a 3)

4. *Soudní řízení – Důkaz – Důkazní hodnota – Kritéria pro posouzení – Zásada volného hodnocení důkazů a svobodného předkládání důkazů – Uvedení do souladu s právem na spravedlivý proces a zásadou rovnosti zbraní*

(Listina základních práv Evropské unie, článek 47; jednací řád Tribunálu, článek 85)

5. *Soudní řízení – Projednávání věcí před Tribunálem – Ochrana účastníků řízení před zneužitím procesních písemností – Uvedení do souladu se zásadou svobodného předkládání důkazů – Použití části procesní písemnosti, která pochází z jiné věci – Nezbytnost pro účastníka řízení předkládajícího důkaz získat předchozí souhlas účastníka řízení, který jej předložil v jiné věci – Neexistence*

(Jednací řád Tribunálu, článek 85)

6. *Akty orgánů – Odůvodnění – Povinnost – Rozsah – Posouzení povinnosti uvést odůvodnění v závislosti na okolnostech případu – Povinnost na základě písemné žádosti sdělit vlastnosti a relativní výhody úspěšné nabídky a jméno úspěšného uchazeče*

[Článek 296 druhý pododstavec SFEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 41 odst. 2 písm. c)]

7. *Akty orgánů – Odůvodnění – Povinnost – Rozsah – Rozhodnutí o odmítnutí nabídky vydané v rámci zadávacího řízení na veřejnou zakázku na poskytování služeb – Zohlednění odůvodnění poskytnutého během sporného řízení – Přípustnost – Mimořádný charakter*

(Článek 296 SFEU)

8. *Akty orgánů – Odůvodnění – Povinnost – Rozsah – Rozhodnutí o odmítnutí nabídky vydané v rámci zadávacího řízení na veřejnou zakázku na poskytování služeb*

(Článek 296 SFEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 966/2012, čl. 113 odst. 1 a 2; nařízení Komise č. 1268/2012, čl. 161 odst. 2)

9. *Žaloba na neplatnost – Žalobní důvody – Neexistence nebo nedostatečnost odůvodnění – Žalobní důvod odlišný od žalobního důvodu týkajícího se legality merita věci*

(Článek 263 a 296 SFEU)

10. *Veřejné zakázky Evropské unie – Uzavření smlouvy na základě zadávacího řízení – Neobvykle nízká nabídka – Povinnost veřejného zadavatele vyslechnout uchazeče – Přezkum neobvykle nízké povahy nabídky veřejným zadavatelem – Skutečnosti, které je třeba vzít v úvahu*

(Nařízení Komise č. 1268/2012, čl. 151 odst. 1)

11. *Veřejné zakázky Evropské unie – Uzavření smlouvy na základě zadávacího řízení – Neobvykle nízká nabídka – Povinnost uvést odůvodnění – Rozsah – Nezbytnost pro veřejného zadavatele poskytnout dostatečně podrobné odůvodnění v případě chybějící žádosti v tomto smyslu – Neexistence*

(Článek 296 druhý pododstavec SFEU; nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 966/2012, čl. 113 odst. 2; nařízení Komise č. 1268/2012, článek 151)

1. Právní zájem na podání žaloby představuje zásadní a prvořadou podmínku všech soudních žalob. Musí existovat ve vztahu k předmětu žaloby ve fázi jejího podání, neboť jinak by byla nepřipustná. Takový zájem musí existovat až do vyhlášení soudního rozhodnutí, v opačném případě nebude vydáno rozhodnutí ve věci samé.

Co se týče žaloby neúspěšného uchazeče podané proti rozhodnutí veřejného zadavatele, o němž má za to, že bylo stíženo nedostatečným odůvodněním, skutečnost, že veřejný zadavatel poskytl po podání žaloby, avšak před uplynutím lhůty k podání žaloby, vysvětlení, pokud jde o důvody napadeného rozhodnutí, nezabavuje žalobu jejího užitečného účinku. Sporné rozhodnutí totiž mělo nepříznivé účinky v okamžiku podání žaloby. Zrušení tohoto rozhodnutí by vedlo k tomu, že by zadavatel v zásadě musel opětovně posoudit nabídku žalobce, což by mu mohlo přinést prospěch, jelikož nelze

zejména vyloučit, že na základě nového posouzení by položka v uvedené nabídce mohla být žalobci zadána. Kromě toho, zrušení tohoto rozhodnutí by mohlo přimět zadavatele k tomu, aby v budoucnu provedl vhodné změny týkající se zadávacích řízení.

(viz body 31, 34, 36, 37)

2. Aby měl účastník řízení právní zájem na podání žaloby, je nutné, ale rovněž dostačující, aby žaloba na neplatnost podaná k unijnímu soudu mohla přinést účastníku řízení, který ji podal, prospěch. Právní zájem žalobce na podání žaloby tedy nezávisí na opodstatněnosti jeho výtky.

(viz bod 41)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 45)

4. Zásada volného hodnocení důkazů pro unijní soud znamená, že jediným relevantním kritériem pro posouzení předložených důkazů je jejich věrohodnost. Zásada volného hodnocení důkazů je logickým důsledkem zásady svobodného předkládání důkazů, která umožňuje účastníkům řízení předložit unijnímu soudu jakýkoli řádně obstaraný důkaz, který považují za relevantní na podporu svých stanovisek. Tato zásada svobodného předkládání důkazů přispívá k zajištění účastníkům řízení práva na účinnou právní ochranu, která je zakotvena v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie.

Zásada volného hodnocení důkazů a zásada svobodného předkládání důkazů však musí být v souladu se základními zásadami unijního práva, jako je zásada práva na spravedlivý proces a zásada rovnosti zbraní. Volné hodnocení důkazů tak musí být v souladu s právem každého účastníka řízení hájit svoje zájmy nezávisle na všech vnějších vlivech, zejména ze strany veřejnosti a být chráněn před nepříhodným použitím jeho procesních písemností.

(viz body 50–53)

5. Ze zásady volného předkládání důkazů vyplývá, že účastník řízení před Tribunálem je v zásadě oprávněn uplatnit jako důkaz písemnosti, které byly předloženy v rámci jiného soudního řízení, v němž byl sám účastníkem řízení. Pokud měl uvedený účastník řízení přístup k těmto řádně obstaraným písemnostem a pokud nejsou důvěrné, řádný výkon spravedlnosti v zásadě nebrání tomu, aby byly předloženy Tribunálu. Účastník řízení před unijním soudem tak nemůže žádat o vynětí procesní písemnosti, pokud tato procesní písemnost již byla předložena uvedeným účastníkem řízení v jiném řízení mezi týmiž účastníky řízení.

Kromě toho souhlas účastníka řízení, od něhož pochází procesní písemnost, nemůže představovat podmínku pro přípustnost písemnosti pocházející z jiné věci před Tribunálem. I když totiž souhlas účastníka řízení, od něhož pochází písemnost, může být relevantní informací pro posouzení příhodnosti jejího použití, uložením povinnosti, aby tento souhlas byl získán před jejím předložením Tribunálu pod hrozbou nepřípustnosti, by se účastníkovi řízení, od něhož tato písemnost pochází, přiznalo oprávnění tuto písemnost vyloučit, čímž by byl Tribunál zbaven možnosti rozhodnout o příhodnosti jejího použití, a tedy možnosti splnit svou povinnost poskytnout každému účastníku řízení přiměřenou možnost prezentovat svoji věc včetně důkazů za podmínek, které ho nestaví do jasně nevýhodnější situace oproti jeho protistraně, což je podstatou zásady rovnosti zbraní. Tribunálu tak přísluší, aby v každém případě uvedl do rovnováhy svobodné předkládání důkazů a ochranu před nepříhodným použitím procesních písemností účastníků soudních řízení.

(viz body 55, 56)

6. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 72–75)

7. Pouze výjimečné okolnosti mohou odůvodnit zohlednění unijním soudem prvků odůvodnění předložených v průběhu řízení.

Tak je tomu i v případě žaloby podané neúspěšným uchazečem proti rozhodnutí zadavatele o odmítnutí jeho nabídky, pokud neúspěšný uchazeč, aniž čekal na odpověď zadavatele na jeho zvláštní žádost o odůvodnění týkající neobvyklé povahy cen přijatých nabídek a aniž mu poskytl za tímto účelem dostatečnou lhůtu, ačkoli lhůty pro podání žaloby takové možnosti nebránily, podal svou žalobu a napadl výhradně nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména vzhledem k chybějící odpovědi na jeho žádost. Zadavatel vysvětlil v přiměřené lhůtě, z jakých důvodů nepovažoval přijaté nabídky za neobvykle nízké.

(viz body 74, 102)

8. Článek 113 odst. 2 nařízení č. 966/2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a čl. 161 odst. 2 nařízení č. 1268/2012 o prováděcích pravidlech k finančnímu nařízení, stanoví ohledně neúspěšných uchazečů odůvodnění ve dvou fázích. Veřejný zadavatel nejprve sdělí neúspěšným uchazečům, že jejich nabídka byla odmítnuta a důvody tohoto odmítnutí. Tyto důvody mohou být stručné vzhledem k tomu, že toto ustanovení poskytuje neúspěšnému uchazeči možnost požadovat přesnější odůvodnění. Těmtéž ustanovení dále stanoví, že pokud neúspěšný uchazeč, který splnil kritéria pro vyloučení a kritéria pro výběr, o to písemně požádá, zadavatel mu sdělí co nejdříve a v každém případě do patnácti dnů od obdržení této žádosti, vlastnosti a relativní výhody úspěšné nabídky, jakož i jméno úspěšného uchazeče.

Toto zpřístupnění důvodů ve dvou fázích není v rozporu s účelem povinnosti odůvodnění, která spočívá jednak v tom, že umožní dotyčným osobám seznámit se s důvody přijatého opatření a uplatňovat svá práva, a jednak umožní soudu vykonat svůj přezkum.

(viz body 78, 79)

9. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 80, 106)

10. Posouzení existence neobvykle nízkých nabídek provedené zadavatelem probíhá ve dvou fázích. Zaprvé zadavatel musí posoudit, zdají-li se být předložené nabídky neobvykle nízké. Použití slovesa „zdát se“ v čl. 151 odst. 1 nařízení č. 1268/2012 o prováděcích pravidlech k finančnímu nařízení znamená, že zadavatel provede *prima facie* posouzení neobvykle nízké povahy nabídky. Uvedené nařízení tedy nestanoví zadavateli povinnost provést z úřední povinnosti detailní přezkum složení každé nabídky za účelem určení, zda nepředstavuje neobvykle nízkou nabídku. Zadavatel musí nejprve pouze určit, zda předložené nabídky obsahují indicii, která by mohla vzbudit podezření, že by mohly být neobvykle nízké. Tak je tomu zejména v případě, pokud je nabídnutá cena v předložené nabídce podstatně nižší než cena ostatních předložených nabídek nebo než obvyklá tržní cena. Pokud předložené nabídky neobsahují takovou indicii a nezdají se být neobvykle nízké, zadavatel může pokračovat v posouzení této nabídky a v zadávacím řízení.

Naproti tomu, pokud existují indicie, které mohou vzbudit podezření, že by nabídka mohla být neobvykle nízká, zadavatel musí provést v druhé fázi posouzení složení nabídky, aby se ujistil, že tato nabídka není neobvykle nízká. Když zadavatel provede toto posouzení, musí umožnit uchazeči uvedené

nabídky, aby vysvětlil, z jakých důvodů se posledně uvedený domnívá, že jeho nabídka není neobvykle nízká. Zadavatel musí následně posoudit podaná vysvětlení a určit, zda je dotčená nabídka neobvykle nízká, a v takovém případě ji musí odmítnout.

(viz body 87–89)

11. Pokud jde o rozsah povinnosti odůvodnění, která přísluší zadavateli, jestliže se domnívá, že se nezdá, že přijatá nabídka je neobvykle nízká, vyplývá z čl. 151 odst. 1 nařízení č. 1268/2012 o prováděcích pravidlech k finančnímu nařízení a zejména ze skutečnosti, že zadavatel musí v první fázi provést pouze *prima facie* posouzení neobvykle nízké povahy nabídky, že jeho povinnost odůvodnění má omezený rozsah. Pokud by totiž byla zadavateli uložena povinnost podrobně vysvětlit, z jakého důvodu se mu nezdá být nabídka neobvykle nízká, nezohlednilo by se rozlišení mezi dvěma fázemi přezkumu stanoveného v článku 151 nařízení č. 1268/2012.

Zejména pokud zadavatel přijme nabídku, není povinen uvést výslovně v odpovědi na každou žádost o odůvodnění, která mu byla předložena podle čl. 113 odst. 2 nařízení 966/2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie, z jakých důvodů se mu nezdá být nabídka, kterou přijal, neobvykle nízká. Pokud totiž zadavatel přijme uvedenou nabídku, vyplývá z toho implicitně, avšak nezbytně, že se domníval, že neexistují indicie, že by uvedená nabídka byla neobvykle nízká. Tyto důvody naproti tomu musí být oznámeny neúspěšnému uchazeči, který o to výslovně požádal.

(viz body 92, 93)